

Az OISTAT 2017. évi színház-építészeti pályázata (TAC)

Nemrég hirdették ki a 10. OISTAT Színház-építészeti Pályázat nyertesait, akiknek munkáit júliusban bemutatták a tajvani World Stage Design kiállításon. Tim Foster, az OISTAT Építészeti Bizottságának elnöke számolt be a pályázat lebonyolításáról és eredményéről.¹

Az idei volt az OISTAT Építészeti Bizottsága által rendezett 10. Színház-építészeti Pályázat (Theatre Architecture Competition). Korábban négyévente rendeztük meg, a Prágai Quadriennálé kiállításaihoz kapcsolódva, de 2015-ben a német OISTAT központ, a DHTG meghívására a pályázatot Prágából Berlinbe helyeztük át. Majd úgy határoztunk, hogy a jövőben a World Stage Design (WSD) kiállításához kötjük, ami szintén az OISTAT rendezvénye. Így az előző pályázat után mindössze két évvel ismét kiírtuk, és most először a WSD 2017 kiállításán, Tajpejben, Tajvanon mutattuk be, az OISTAT központ hazájában. 22 országból 102 pályamunkát kaptunk, ezek között Délkelet-Ázsiából a korábbihoz képest sokkal többet, ami arra utal, hogy egy sereg új egyetemi hallgatóval és fiatal építésszel tudjuk megkedveltetni e megfoghatatlan és lenyűgöző épülettípus, a színház tervezését.

A legutóbbi pályázatokon a kiírásban azt kértük a pályázóktól, hogy elsődlegesen a színházteremre összpontosítsanak, az épület többi részére vonatkozó követelményeket pedig a lehető legegyszerűbbre fogtuk. Ennek az az oka, hogy a korábbi évek konvencionálisabb kiírásainak hatására az épület városi megjelenésére és külső formálására került a hangsúly, a színházterem kárára. 2017-ben ezt az új megközelítést folytatva arra kértük a résztvevőket, hogy a „színház mint közösségi tér” témát dolgozzák fel. Jelenleg Tajvanon – ismert nemzet-

közi építészek tervei alapján – több fontos, új előadóművészeti központ épül, melyekben több színházterem is lesz, és 2017/18-ban készülnek el. A pályázat célja az volt, hogy megkérdőjelezzük a színház hagyományos tipológiáját, és a tajvani Hsinchu Cityben található, használaton kívüli stadion, a Public Activity Center terébe illesztett ideiglenes színház (vagy színházak) tervezését kértük. A pályázóktól olyan ideiglenes „színházi falu” megfogalmazását vártuk, amit föl lehet építeni egy rövid színházi fesztiválra, ahol hagyományos vagy kísérletezőbb előadásokat is meg lehet valósítani, és ami egyúttal kibontja maga az előadás és az általa benépesített közösségi tér közötti kapcsolatot. Egy olyan hely, ahol meséket lehetünk részesei, emberekkel találkozhatunk, ehetünk, ihatunk, és a közösen átélt élményt megünnepelelhetjük.

Valamennyi pályázatot elektronikusan fogadta az OISTAT-iroda 2017 áprilisában, a zsűri pedig májusban ült össze Tajvan Hsinchu Cityjében. A nemzetközi zsűriben Hitoshi Abe japán, Sheng-Yuan Huang tajvani, Torsten Nobling svéd építész, valamint Aby Cohen brazil előadóművész és kreatív művész társaságában én voltam az elnök. Három intenzív, de élvezetes napot szenteltünk annak, hogy meglátogassuk a helyszínt, majd megtekintettük az összes pályázatot, és kiválogattuk a kiállításon bemutatandó legjobb 25 tervet, amelyekből később kiválasztottuk a díjnyerteseket és a dicséretben részesítendőket. Közreadom a zsűritagok pályázatokkal kapcsolatos gondolatait összefoglaló jelentés kivonatát.

A zsűri érzése szerint a pályázatokban általuk keresett legfontosabb jellemzők a következők voltak:

- olyan ideiglenes megoldások, amelyek alig hagynak nyomot a helyszínen, és esetlegesen visszafordíthatók,
- a hely és környezete egyedi jellegéből levezetett helyi érzékelés,
- az előadótér színházszerűsége és kialakítása,
- vonzó, ünnepélyes és a városhoz kötődő közösségi találkozóhely létrehozása.

A zsűri véleménye szerint a pályázatok színvonala általában magas volt, bár néhány esetben a tervezői koncepció megfogalmazása nem

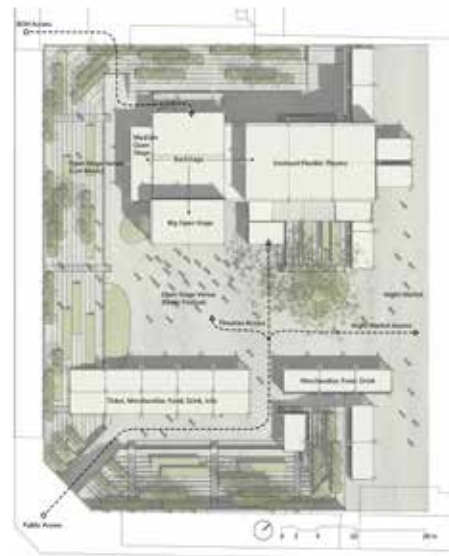
volt elég világos és jól kidolgozott. Az adott helyszínt tiszteletben tartó és a kreatív újrahasznosításra „talált helyként” kínálkozó lehetőségeket felismerő pályázatok általában kedvezőbb értékelést kaptak azokkal szemben, amelyek ezeket figyelmen kívül hagyták. Ahhoz képest, hogy a pályázat deklarált célja volt a színházterem kidolgozása, az esetek többségében a színházi terek megtervezése kiábrándító volt, hiányzott az erre irányuló törekvés és a cél megértése, a pályázók inkább az általános tervezési koncepciók kialakítására törekedtek.

A prezentációk színvonala általában nagyon magas volt, bár a bemutatótáblák és a szövegek helyenként nem voltak teljesen világosak. Sok nívós látványtervet kaptunk, de a zsűrinek jobban tetszettek a kézzel rajzolt vázlatok, amelyek gyakran jobban érzékeltették a hely atmoszféráját.

A zsűri által egyéni díjban és dicséretben részesített pályaművek az alábbiak:

1. díj: 135525. sz. pályamű Zenélés a Ye-Tai-n, tervező: Che-Hung Chien (Tajvan)

A zsűri megítélése szerint ez a terv teljesítette legjobban a kritériumokat – megtevesztő egyszerűséggel. A stadion egyik oldalát eltávolította, és így nyitottá válik a szomszédos éjszakai piac felé, ami javítja az átjárhatóságot és a várossal való kapcsolatot. Számos pavilont helyez el nagy gondval a központi területen, ami egy zárt nézőteret eredményez és két szabadtéri színpadot

▶ 1. díj: Zenélés a Ye-Tai-n

¹ A cikk a Brit Színháztechnikusok Szövetségének (ABTT – www.abtt.org.uk) lapjában, a Sightingline-ban megjelent írás magyar fordítása, amelyet az előadó a budapesti konferencián is ismertetett.

► 1. díj: Zenélés a Ye-Tai-n

alakít ki, közös hátsó színpaddal, továbbá szolgáltató és ételt, italt, egyéb cikkeket árusító kisebb pavilonokat. A pavilonok moduláris felépítésű bambusz vázszerkezettel készülnek, amit acél hullámlemez és szélvédő háló borít, a szükséges helyeken áttörésekkel. A stadion meglévő lépcsőit ülőhelyként használítja, ahonnan jól láthatók a szabadtéri színpadok, illetve részben bambusszal ülteti be, hogy megtörje az egyhangúságukat és finomabbá tegye a látványukat. A rajzok világosan kifejezik a tervezési koncepciót, és kiválóan közvetítik a megteremtett kötetlen fesztiválhangulatot. Nagy érzékenységgel és stílusérzékkel megvalósított egyszerű terv.

2. díj: 050887. sz. pályamű
A színház mint közösségi tér, tervezők:
Alexej Vorobjev és Olga Smireva
(Oroszország)

Nagyon költői elképzelés, ami derűs, letisztult helyet hoz létre, igen kevés változtatással a meglévő stadionszerkezeten. A központi tér

egyik végén egyetlen pavilont helyez el, ami egy zárt színházat foglal magában, melyet három oldalon tükröző felületű, sekély medence

vesz körül. A központi tér fennmaradó részét közösségi térré alakítja, olyan érkezési helyé, ahol a stadion meglévő nézőtéri soraiból meg-

► 2. díj: A színház mint közösségi tér

tekinthető előadásokat is lehet tartani. A pavilon külső falain víz folyik le a medencékbe, ami visszaverődéseket és hűsítő környezetet hoz létre, de ezek a felületek vetítívászonként is használhatók, amelyek a meglévő teraszokról beláthatók. A stadionlépcsők szektorai földdel vannak feltöltve, ide árnyékot és zöld környezetet adó, valamint a lépcsők monotonosságát megtörő fákat lehet telepíteni. A szélsőséges egyszerűség projektje. Édenkert a nyüzsgő városból szemlélve, egyúttal olyan üres vászon, amelyen a legkülönbözőbb előadóművészeti események megvalósíthatók.

→ **3. díj: 124332. sz. pályamű**
Történetek nyomában, tervező: Yizhou Liu (Kína)

A tömörebb szerkezetű építészeti koncepciók közé tartozik, és erősebben beavatkozik a környezetbe, de számos érdekes színházi öt-

zői pedig a meglévő teraszokon lévő ülésekből követhetik a történeteket. Ez a javaslat talán túl sokat akar egyszerre, és hiányoznak belőle az emberi kvalitásokra építő megoldások, de az alapos kidolgozás és a benne lévő ötletek díjazást érdemelnek.

► 3. díj: Történetek nyomában

letet tartalmazó, nagyon jól kidolgozott terv, néhány kitűnő képi megoldással. A helyszín belépési oldalán állandó épületet tervez, ez a megérkezés helye, előcsarnok és 100 férőhelyes, sarokszínpaddal és hátsó járásokkal kiegészített, zárt színháztér. A szemközti oldalon elhelyezett, 200 férőhellyel rendelkező szabadtéri színház sík padlón, a fölötte lévő stadionlépcsőkön kialakított lelátódobogókön várja közönségét. A szemközti oldal hosszában elhelyezett, motorizált mozgó színpadok a teljes térben tudnak mozogni, az előadás né-

► 820702 sz. pályamű: Képzelt közösségi emlékek felidézésének csarnoka

További díjazottak

577704. sz. pályamű
Várak a levegőben, tervezők: Chun Yang Tsai, Hao Che Hung, I Hao Chen, Ching Hsin Chen, Ming-Ya Hsu és Chen Yu Yang (Tajvan)

Ez az elképzelés a stadion egyik oldalán elhelyezett többszintű, kétoldalas lineáris színpad ötletét fejt ki, melynek egyik oldala a stadionra, másik az utcára néz. Mindkét irányban több színpadképet lehet bemutatni, ami erős kapcsolatot teremt a várossal. A stadion másik három oldalát megtartja a terv, új bejárásokat nyit a keleti oldalon, ezzel összeköttetés jön létre az éjszakai piac felé. A stadion küzdőterét parkká alakítja, sok zöld felülettel, ahol a közönség ülve nézheti az előadást. Ötletes vázlattevé, bár az elképzelései nincsenek teljesen kidolgozva.

820702 sz. pályamű
Képzelt közösségi emlékek felidézésének csarnoka, tervező: Fu Su (Tajvan)

Egy háromszintes állványszerkezet szeli ketté a stadiont hosszában, ami a földszinten közösségi létesítmények elhelyezését teszi lehetővé, a felső szintek pedig két előadóteremnek adnak otthont. Az egyik egy kis mozi terem több emelettel, a másik egy keskeny, hosszú kifutó tér, melynek mindkét oldalán nézők ülnek. A szerkezetet a szél által lebegtetett, átlátszó függöny borítja, aminek köszönhetően a benti események sziluettjei kívülről is követhetők. Elegáns koncepció, de a meglévő teraszokat hasznosító külső előadói terek a szerkezet két oldalán túl szűkek ilyen célra, és a pályázat kevésbé van kidolgozva.

312228 sz. pályamű

Lépcsős színház, tervezők: Yu-Ching Huang és Wei-Ting Liu (Tajvan)

A terv egyetlen gesztus, ami a stadion alapszintjéről induló, felfelé keskenyedő, többemeletes lépcsőt helyez a stadion távoli végére, ami legfeljül túllép a stadiont körülvevő falon. A lépcső használható színpadként, de az előadástól függően nézőtéri ülésként is, alatta pedig több szinten a nézőket kiszolgáló létesítmények, öltözők és egy stúdiószínház található. A rendkívüli egyszerűség erősen teátrális megfogalmazása, rugalmas és többértelmű, de talán inkább színpad, mint építészeti munka.

► 577704 sz. pályamű: Várák a levegőben

843800 sz. pályamű

Növésben lévő bambuszsínház, tervezők: Olekszandr Kolesnyikov, Volodimir Ponomarenko és Kseniia Ponomarenko (Ukrajna)

A stadion teljes küzdőtere rendkívül gyors növekedésű, erős bambusszal van beültetve. Minden egyes előadáshoz különböző környezeteket lehet kihásvítani a bambuszerdőből, legyen az ösvény, terem vagy színpad, mindegyik belátható a körben lévő teraszokról. A bambusz gyorsan visszánő, hogy készen álljon a következő előadásnak megfelelő új konfiguráció kialakítására. Természetes anyagot használó, gyönyörűen bemutatott, ötletes koncepció, költői és teátrális.

► 312228 sz. pályamű: Lépcsős színház

TIM FOSTER

MA Dipl. Arch. építész
Foster Wilson Architects

► 843800 sz. pályamű: Növésben lévő bambuszsínház

TÜCHLER®

2017-ES ÚJDONSÁG
FORGALMAZÁSA*
LÁNCOS EMELŐK GIS

LÁNCOS EMELŐK A NÉMET BALESETVÉDELMI ELŐÍRÁSOKNAK MEGFELELŐEN:
DGUV V.17/18 (BGV-C1-IG)
DGUV V.54 (BGV-D8-IG)
SQ P2 (BGV-D8+ SR 2.0-IG)

TANÁCSADÁST ÉRTÉKESÍTÉS SZERVÍZ ÉVES ELLENŐRZÉS

• MAGYARORSZÁG
• LENGYELORSZÁG
• NÉMETORSZÁG
• CSEHORSZÁG
• SZLOVÁKIA
• AUSZTRIA

HÍVJON MINKET!
MAGYARORSZÁG: +43 1 40010 32

*ÉRVÉNYES A GIS SWISS LIFTING SOLUTIONS SZÓRAKOZTATÁSI TERMÉKEIRE

info@tuechler.net
Rennbahnweg 78, 1220 Bécs

„Szívesen segítünk Önnek”
Önkéntesek

